

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 9 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Lehmann

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Elżbieta Witaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2017 r. w Poznaniu na rozprawie sprawy z powództwa

K. L., zam. ul. (...), (...)-(...) P.

przeciwko P. K., zam. ul. (...), (...)-(...) S.

- roszczenia z weksla

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.093.280,-zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2014 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku za opóźnienie – do dnia zapłaty.

II. Kosztami niniejszego postępowania obciąża pozwanego i w związku z tym:

a. zasądza od niego na rzecz powoda kwotę 13.666,-zł z tytułu zwrotu części uiszczonej przez niego opłaty sądowej oraz kwotę 19.800,-zł z tytułu zwrotu poniesionego przez niego kosztu jego procesowego zastępstwa oraz kwotę 54.664,-zł z tytułu zwrotu opłaty sądowej uiszczonej przez niego od apelacji;

b. kosztem procesowego zastępstwa pozwanego obciąża go we własnym zakresie, a nadto częścią opłaty sądowej w wysokości 4.000,-zł;

c. odstępuje od obciążania stron pozostałą nie uiszczoną częścią opłaty sądowej.

SSO Zofia Lehmann

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 września 2014 roku powód **K. L.**, działając przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanego **P. K.** kwoty **1.093.280,-zł** wraz z odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty tytułem należności wynikającej z weksla oraz kosztów postępowania sądowego - według norm przepisanych.

W jego uzasadnieniu wskazał, że pozwany wystawił weksel własny in blanco na jego rzecz, który następnie został wypełniony przez niego zgodnie z ich ustną umową. Podniósł przy tym, iż pomimo wyznaczenia terminu jego wykupu pozwany nie zapłacił mu dochodzonej przez niego kwoty (k. 1–2 akt).

Pismem z dnia 24 września 2014 roku sprecyzował on żądanie pozwu, wskazując, że domaga się zasądzenia odsetek od dnia jego wniesienia, tj. od dnia 10 września 2014 roku do dnia zapłaty (k. 11 akt).

W dniu 22 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu, w sprawie o sygn. akt I Nc 304/14, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, na mocy którego nakazał pozwanemu, aby zapłacił powodowi z weksla kwotę **1.093.280,-zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2014 roku do dnia zapłaty wraz z kwotą **20.883,-**

zł tytułem zwrotu kosztów tego procesu, w tym kwotą **7.217,- zł** tytułem kosztów jego zastępstwa procesowego i to w terminie dwóch tygodni od doręczenia mu go, albo, aby wniósł w tym terminie zarzuty (k. 14 akt).

W dniu 12 listopada 2014 roku pozwany, działając samodzielnie, wniósł zarzuty od powyższego nakazu zaskarżając go w całości wnosząc o jego uchylenie w całości, oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów niniejszego postępowania sądowego; a nadto o wstrzymanie jego wykonania do czasu prawomocnego jego zakończenia oraz o zwolnienie go od kosztów sądowych w całości.

W uzasadnieniu powyższego zaprzeczył temu, aby miał jakiegokolwiek zobowiązania w stosunku do powoda, wskazując, iż to on jest jego dłużnikiem. Nadto podniósł, że nie pamięta tego, aby wystawił weksel in blanco na jego rzecz oraz, że przypuszcza, iż posłużył się on jednym z jego weksli, które ten przygotował w związku z prowadzoną przez niego w latach 90 działalnością gospodarczą. Za powyższym miałyby przemawiać okoliczność, że na wekslu wpisany jest numer jego dowodu osobistego, który utracił ważność w 2005 roku, natomiast sporny weksel miał być wystawiony w roku 2013. Zarzucił przy tym, że załączony do akt tej sprawy został uzupełniony niezgodnie z jego wolą oraz, że powód nie jest wierzycielem wekslowym, a zatem nie posiada legitymacji czynnej w niniejszym postępowaniu (k. 22-25 akt).

Postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 roku referendarz sądowy zwolnił pozwanego od kosztów sądowych – w zakresie opłaty od nakazu zapłaty ponad kwotę **4.000,- zł**, a w pozostałym zakresie jego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oddalił (k. 116 akt). Powyższe orzeczenie, po rozpatrzeniu zażalenia pozwanego, zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 9 marca 2015 roku (k. 124-126 w zw. z k. 121-122 akt).

W dniu 12 maja 2015 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu wydał postanowienie, którym wstrzymał wykonalność ww nakazu zapłaty z dnia 22 października 2014 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt I Nc 304/14 (k. 141-142 akt).

W dniu 26 maja 2015 roku powód wniósł odpowiedź na zarzuty pozwanego, wskazując na domniemanie, wynikające z przepisu **art. 921⁶ k.c.**, zgodnie z którym osoba legitymująca się wekslem ma roszczenie w stosunku do zobowiązanego wekslowo. Podkreślił jednocześnie, że w sytuacji gdy zobowiązany wekslowo powołuje się na nieistnienie stosunku podstawowego, wierzyciel wekslowy musi wskazać, o jakie zobowiązanie chodzi, natomiast obowiązek udowodnienia, że zobowiązanie takie nie powstało bądź zostało już zaspokojone ciąży na zobowiązanym z weksla. Podał przy tym, iż stosunkiem podstawowym, z którego wynika zobowiązanie wekslowe pozwanego wobec niego, jest szereg transakcji handlowych związanych z nieruchomościami, które strony zawarły na początku roku 2000. W ramach ww. transakcji powód miał przekazać pozwanemu kwotę **1.093.280,- zł** na cele inwestycyjne, tj. na podniesienie wartości tych nieruchomości (k. 146–150 akt).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2015 roku wydanym w niniejszej sprawie o zapłatę (sygn. akt I C 1113/15) Sąd Okręgowy w Poznaniu uchylił ww nakaz zapłaty, powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach postępowania, obciążając nimi strony w zakresie poniesionym (k. 177 akt).

Pozwany zażaleniem zaskarżył postanowienie o kosztach zawarte w ww. wyroku zarzucając mu naruszenie **art. 102 k.p.c.** w zw. z **art. 98 k.p.c.** Na tej podstawie wniósł o jego zmianę przez zasądzenie od powoda na jego rzecz kwoty **11.200,- zł** tytułem zwrotu kosztów tego procesu, w tym kwoty **7.200,- zł** tytułem zwrotu kosztów jego zastępstwa procesowego oraz zażądał zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego - według norm przepisanych (k. 204-206 akt).

Od wyroku tego apelację wywiódł powód zarzucając naruszenie przepisów **art. 126 § 1 k.p.c** w zw. z **art. 493 § 1 zd. 2 k.p.c.**, **art. 230 k.p.c.**, **art. 233 § 1 i 2 k.p.c.**, **art. 328 k.p.c.**, **art. 6 k.c.** w zw. z **art. 232 k.p.c.** w zw. z **art. 253 k.p.c.**, **art. 9216 k.c.** oraz **art. 10 prawa wekslowego**. Mając je na względzie powód o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z petitium pozwu, zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów niniejszego postępowania przed sądami obu instancji z kosztami zastępstwa procesowego oraz opłatą skarbową od pełnomocnictwa, przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci podpisanych przez

pozwanego pokwitowań z dnia 3 grudnia 2013 roku: na kwotę **1.040.280,- zł** oraz na kwotę **11.950,- zł** celem wykazania zasadności i wysokości roszczenia dochodzonego przez niego w tej sprawie, w tym wyliczenia i wysokości sumy wekslowej, przekazywania przez niego pozwanemu środków pieniężnych na cele inwestycyjne dotyczące szeregu zawieranych przez nich transakcji handlowych związanych z nieruchomościami oraz wysokości przekazanych mu w tym celu środków pieniężnych. Jednocześnie powód zażądał zwolnienia go od kosztów sądowych (k. 211-226 akt).

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił ten wniosek. (k. 240-242 akt).

W dniu 20 kwietnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Poznaniu, po rozpatrzeniu zażalenia powoda na nie oddalił je (k. 268 verte – 269 akt).

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 listopada 2016 roku pełnomocnik pozwanego oświadczył, że pozwany nie kwestionuje swojego podpisu na dokumencie z dnia 3 grudnia 2013 roku, jednakże kwota widniejąca na nim kwota **1.040.280,- zł** została wpisana omyłkowo, gdyż w rzeczywistości chodziło o kwotę **10.000,- zł** (adnotacja 00:10:06 e-protokołu rozprawy z dnia 8 listopada 2016 roku k. 300 verte akt). Nadto wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów jego zastępstwa procesowego za II instancję, a co do dokumentów załączonych do apelacji wskazał na prekluzję dowodową, podtrzymując przy tym wywiedzione zażalenie na postanowienie o kosztach zawarte w zaskarżonym wyroku (adnotacja 00:13:44 e-protokołu rozprawy z dnia 8 listopada 2016 roku k. 300 verte akt).

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2016 roku Sąd Apelacyjny w Poznaniu uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego (k. 302 akt).

W jego uzasadnieniu wskazał, że istotne znaczenie mają dla przedmiotowego sporu załączone do apelacji ww dokumenty z dnia 3 grudnia 2013 roku tj. potwierdzenie zadłużenia na kwotę **1.040.280,- zł** oraz potwierdzenie pobrania kwoty **11.950,- zł**. Sąd Apelacyjny uznał, że nie należało ich pomijać; że orzekanie na podstawie materiału zebranego w postępowaniu apelacyjnym oznacza, iż w postępowaniu tym obowiązuje zasada dopuszczalności dalszego materiału procesowego, natomiast jego pominięcie jest wyjątkiem określonym w **art. 381 k.p.c.** Sąd Apelacyjny uznał, że zgłoszone w tej sprawie przez powoda dowody dopiero w apelacji nie mogły być pominięte z uwagi na ich wagę, jak również przez wzgląd na treść uzasadnienia wyroku Sądu I instancji i przedstawioną w nim argumentację, która mogła być w pewien sposób dla powoda zaskakująca. Zważywszy na ich treść stwierdził, iż – choć nie z przyczyn leżących po stronie Sądu I instancji - nie została rozpoznana istota sprawy. Dlatego też - na podstawie **art. 386 § 4 k.p.c.** uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. Formułując wytyczne dla wyjaśnił, iż przy ponownym rozpoznaniu tej sprawy ustalenia wymagać będzie, jakie kwoty zostały rzeczywiście wypłacone pozwanemu przez powoda, czy miały one związek ze stosunkiem podstawowym, który zabezpieczał wystawiony weksel i wreszcie czy ogólnikowo podniesione dotychczas przez pozwanego zarzuty materialnoprawne są zasadne, przy czym – zważywszy na treść dokumentów i przedstawione powyżej zapatrywanie prawne - ciężar dowodu spoczywać będzie w tym zakresie na pozwanym.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł w oparciu o przepis **art. 108 § 2 k.p.c.** uznając, że wniesione przez pozwanego zażalenie jest zasadne w tym znaczeniu, że na tym etapie postępowania w związku z uchyleniem zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania trudno rozstrzygnąć czy **art. 102 k.p.c.** może mieć zastosowanie zaznaczając miejscu, że przepis ten powinien mieć zastosowanie jedynie w wyjątkowych sytuacjach (k. 307-310 verte akt).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 8 września 2000 roku pozwany **P. K.** nabył za cenę **90.000,00,- zł** nieruchomość położoną w J., gm. S., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). W tym samym dniu, ale przed cyt. umową sprzedaży zawarł przedwstępną umowę sprzedaży tej nieruchomości, ale za

cenę **275.000,00,- zł**, przy czym jednocześnie zapłacił sprzedającym pieniędzmi, które otrzymał w ramach umowy przedwstępnej.

Od około 2000 roku powód **K. L.** oraz pozwany **P. K.** prowadzili wspólne inwestycje związane ze sprzedażą nieruchomości położonych w miejscowościach J. oraz R.. Inwestycje stron sprawdzały się do zwiększania ich wartości oraz poszukiwania nabywców. Do nawiązania ich współpracy doszło w ten sposób, że w trakcie wspólnego spotkania (w Galerii Handlowej (...) w S.), które odbyło się pod koniec września 2000 roku pozwany przedstawił powodowi plany wspólnego prowadzenia tego przedsięwzięcia, które miało przynieść zysk im obu, albowiem zgłosił się do niego inwestor zainteresowany jej nabyciem za kwotę **700.000,- zł**. W tym czasie nie dysponował on jednak kwotą umożliwiającą przygotowanie jej do dalszej sprzedaży poprzez podniesienie jej wartości, dlatego też zmuszony był znaleźć osobę, która udzieliłaby mu wsparcia finansowego.

Ze wskazanych wyżej przyczyn powód przekazał mu kwotę marek niemieckich, stanowiącą równowartość **300.000,00,- zł** na sfinansowanie wydatków na zakup opisanej nieruchomości w położonej w J... Strony umówiły się, że kwota taka zostanie następnie przekazana powodowi z ceny, jaka miała być uiszczona na rzecz pozwanego przez jej nabywcę, przy czym pozwany zobowiązany był także do zapłaty na jego rzecz części osiągniętego zysku. Strony ustaliły także, że zysk ten stanowić będzie różnicę pomiędzy uzyskaną ceną i kwotą przekazaną pozwanemu (300.000,00 zł); podzielony on miał zostać w ten sposób, że jego 2/3 przypadną powodowi, a jego 1/3 pozwanemu.

Zabezpieczeniem spłaty wskazanych wyżej kwot były trzy weksle in blanco wystawione przez pozwanego i wręczone powodowi. Zawierały one jedynie podpis wystawcy oraz jego określenie poprzez wskazanie adresu zamieszkania i numeru dowodu osobistego.

Ponieważ w/opisana transakcja ostatecznie nie doszła do skutku, zaś pozwany przedstawiał powodowi kolejnych potencjalnych klientów, strony spotkały się ponownie i dokonały ustnych ustaleń, że będą kontynuowały współpracę na nowych zasadach. Mianowicie, że powód dokona sfinansowania wydatków niezbędnych dla podniesienia wartości przedmiotowej nieruchomości, w tym m.in. dla przygotowania dokumentacji niezbędnej do prowadzenia postępowań o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz dokumentacji związanej z usunięciem linii energetycznej przebiegającej przez -nią. Następnie, zgodnie miała być ona sprzedana przez pozwanego z tym zastrzeżeniem, że strony miały się wzajemnie informować o potencjalnym nabywcy oraz wspólnie uzgodnić cenę jej sprzedaży. Strony uzgodniły również, że w przypadku skutecznego jej zbycia powód otrzyma od pozwanego zwrot wszystkich wydatkowanych na nią kwot w tym ww kwoty **300.000,00,- zł** oraz poniesionych na zwiększenia jej wartości, a pozostała kwota jaką otrzymałby pozwany miałaby zostać podzielona według proporcji: 2/3 dla powoda i 1/3 dla pozwanego.

Na zabezpieczenie zwrotu przez pozwanego wskazanych kwot, pozwany wręczył powodowi 3 kolejne weksle in blanco. Jeden z nich jest objęty przedmiotem niniejszego postępowania.

Dodatkowo uzgodnili oni, że pozwany udzielać będzie powodowi niezbędnych pełnomocnictw upoważniających go do dokonywania czynności prawnych lub udziału w postępowaniach administracyjnych oraz; że będą się wzajemnie informować o ofertach podmiotów zainteresowanych taką umową.

W dniu 2 października 2000 roku pozwany zawarł z Bankiem (...) S.A. Oddziałem w P. umowę kredytu na kwotę **76.184 euro**, nie poinformował powoda; celem jego zabezpieczenia ww nieruchomość obciążył hipoteką.

Jednym z działań podjętych przez pozwanego, przy udziale powoda było wszczęcie w listopadzie 2001 roku procedury zmiany przeznaczenia zagospodarowania terenu przedmiotowej nieruchomości, gdzie planowana była inwestycja polegająca na budowie hotelu.

Pismem z dnia 13 listopada 2001 roku, pozwany został poinformowany przez Urząd Miasta i Gminy w S. o pozytywnym zaopiniowaniu tego wniosku.

W księdze wieczystej przedmiotowej nieruchomości wpisano jednak hipotekę przymusową w kwocie **720.000,- zł** zabezpieczającą zapłatę grożącej mu kary grzywny oraz hipotekę przymusową w kwocie **300.000,- zł** tytułem zabezpieczenia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez niego. Powyższe wstrzymało czynności stron w zakresie poszukiwania jej nabywcy, albowiem niemożliwe było jej zbycie. Niemniej ustalili oni, że pozwany na razie nie będzie zwracał powodowi kwoty **300.000,00,- zł** i, że nastąpi to po zakończeniu sprawy karnej toczącej się przeciwko niemu i cyt. zbyciu nieruchomości.

Ponieważ w latach 2006-2007 ceny nieruchomości zaczęły znacząco wzrastać, pojawiło się wielu nowych inwestorów wyrażających chęć jej zakupu. Jednakże z uwagi na jej znaczące obciążenia finalizacja takich transakcji wymagała dodatkowych i znaczących wydatków koniecznych dla ich usunięcia. Toteż konieczne stało się poczynienie dalszych ustaleń związanych ze współpracą stron wynikających z istotnej zmiany sytuacji na rynku nieruchomości.

Wtedy to umówili się, że:

1. powód przekaze pozwanemu kwoty pozwalające na usunięcie obciążeń tej nieruchomości, które pozwany zwróci do dnia jej zbycia,
2. powód nadal będzie ponosił wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji planistycznej niezbędnej w postępowaniach o ustalenie dla niej warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
3. powód przekaze pozwanemu kwoty pozwalające na spłatę zobowiązań, które mogłyby być egzekwowane w toku postępowania egzekucyjnego, a o które to kwoty pozwany zwróci się do powoda do czasu zbycia nieruchomości.

Wszystkie te wydatki miały być poczynione celem jej sprzedaży, przy czym podtrzymano dotychczasowe uzgodnienia odnośnie informowania się przez nich wzajemnie o potencjalnym nabywcy oraz o uprzednim wspólnym uzgodnieniu ceny sprzedaży; o konieczności zwrotu przez pozwanego - po zbyciu nieruchomości - wszystkich kwot wydatkowanych na powyższy cel przez powoda oraz podziału zysku z jej zbycia w stosunku 2/3 dla powoda i 1/3 dla pozwanego.

Po poczynieniu ww. ustaleń współpraca stron przebiegała prawidłowo: pozwany zwracał się o potrzebne kwoty na powyższe wydatki do powoda, a ten stopniowo mu je przekazywał. Każdorazowo pozwany okazywał powodowi pokwitowania świadczące o ich poniesieniu wydatków.

W dniu 26 maja 2009 roku pozwany, w związku z realizacją zobowiązań wynikających z umowy zawartej z powodem, udzielił mu pełnomocnictwa uprawniającego między innymi do reprezentacji go przed Burmistrzem Miasta i Gminy S. w postępowaniu o ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania nieruchomości.

Pozwany wystawiał powodowi pokwitowania dotyczące pobranych kwot:

1. w dniu 22 grudnia 2007 roku pobrał kwotę **97.000,00,- zł** przy czym kwota ta była przeznaczona na spłatę zobowiązań wobec Banku (...) Oddziału w P., który wszczął egzekucję z przedmiotowej nieruchomości;
2. w dniu 22 stycznia 2008 roku pobrał kwotę **22.000,00,- zł**, przy czym kwota ta przeznaczona była na pokrycie wydatków na rzecz biura architektonicznego (opracowania planistyczne związane z ustaleniem warunków zabudowy),
3. w dniu 29 kwietnia 2009 roku pobrał kwotę **367.500,00,- zł**, przy czym kwota ta była przeznaczona na spłatę kredytu bankowego w Banku (...) S.A. w K., zabezpieczonego hipoteką,
4. w dniu 16 marca 2010 roku pobrał kwotę **124.500,00,- zł**, przy czym kwota ta miała być przeznaczona na spłatę zobowiązań pozwanego wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wobec groźby wszczęcia p-ko niemu postępowania egzekucyjnego z przedmiotowej nieruchomości, o czym powód dowiedział się będąc jego pełnomocnikiem pozwanego,
5. w dniu 9 lipca 2010 roku pobrał kwotę **52.000,00,- zł**, przy czym kwota ta miała być przeznaczona na spłatę zaległości wobec Urzędu Skarbowego w P. oraz pokrycie wynagrodzenia biura architektonicznego,

6. w dniu 18 czerwca 2013 roku, pobrał kwotę **65.330,00,- zł**, przy czym kwota ta przeznaczona miała być na pokrycie zobowiązań egzekwowanych od pozwanego przez komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne z ww nieruchomości,

7. w dniu 3 grudnia 2013 roku pobrał kwotę **11.950,00,- zł**, przy czym kwota ta przeznaczona miała być na dalsze opracowanie dokumentacji architektonicznej.

8. w dniu 4 grudnia 2013 roku, pobrał kwotę **50.000,00,- zł**, przy czym kwota ta przeznaczona miała być na dalszą spłatę zobowiązań hipotecznych.

W dniu 1 grudnia 2013 roku powód uzupełnił weksel in blanco, wpisując jako sumę wekslową kwotę **1.093.280,-zł**, jako datę wystawienia dzień 1 grudnia 2013 roku oraz wyznaczając termin jego zapłaty na dzień 8 września 2014 roku.

W dniu 3 grudnia 2013 roku pozwany sporządził dokument o treści, że łączna kwota pobrana przez niego od powoda **wynosi 1.040.280,00,- zł**. Oświadczenie to sporządzone zostało w celu ich podsumowania na dzień 3 grudnia 2013 roku. Nie obejmuje on kwoty **50.000,- zł** pobranej następnego dnia; bowiem w dniu 4 grudnia 2013 roku złożył on kolejne pisemne oświadczenie, zgodnie z którym pokwitował odbiór od powoda kwoty w wysokości **50.000,- zł**. W złożonym oświadczeniu zobowiązał się on do ich wykorzystania na cel przez nich ustalony wcześniej. Ponadto pozwany, iż stawi się w kancelarii notarialnej w celu dopełnienia czynności niezbędnych do ustanowienia na spornej nieruchomości hipoteki na rzecz powoda.

Pozwany, w wykonaniu wskazanej umowy zawartej z powodem, wielokrotnie przedstawiał mu potencjalnych klientów, z którymi odbywały się rozmowy w sprawie sprzedaży przedmiotowej nieruchomości; ostatnia oferta z tego zakresu przekazana została pismem z dnia 17 grudnia 2013 roku - spółka pod firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., złożyła mu ofertę jej nabycia za cenę **6.230.000,- zł**. Pozwany przekazał powodowi tę ofertę, zapewniając go, iż wskazany inwestor jest zainteresowany jej nabyciem, co umożliwi zrealizowanie wszystkich ustaleń stron poczynionych od 2000 roku.

Od 2000 roku kilkakrotnie składane były do Burmistrza Miasta i Gminy S. wnioski o wydanie decyzji o jej warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W jednym z postępowań ich dotyczących pozwanego reprezentował powód, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez niego w dniu 26 maja 2009 roku. Jednakże w ostatnim z nich w 2014 roku, w miejsce powoda, wszedł **H. S.**. O całej tej sytuacji powód dowiedział się z pisma z dnia 17 września 2014 roku, w treści którego Urząd Miasta i Gminy w S. poinformował go o wypowiedzeniu mu pełnomocnictwa przez pozwanego oraz o nowym jego pełnomocniku pozwanego w osobie ww **H. S.**

Sprawiło to, że powód podjął czynności związane z dochodzeniem od pozwanego pobranych kwoty. Pismami datowanymi na dzień 1 sierpnia 2014 roku, wezwał go do dobrowolnej zapłaty kwoty **1.081.300,- zł**.

W dniu 20 sierpnia 2014 roku pozwany oraz **H. S.** zawarli umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. w P.. Na mocy tej umowy pozwany wniósł do niej aport w postaci ww nieruchomości. Jego wartość została ustalona na kwotę **10.000,- zł**, mimo, że wówczas jej wartość oscylowała w granicach. Następnie zbył on swoje udziały w niej na rzecz **A. S.**

Pismem z **700.000,- zł** dnia 1 września 2014 roku powód poinformował pozwanego o wypełnieniu weksla na kwotę **1.093.880,- zł**, wskazując jednocześnie, że termin jego wykupu został ustalony na dzień 8 września 2014 roku oraz, że miejscem jest P., ul. (...).

Naprowadzony stan faktyczny znalazł oparcie w treści:

- zeznań świadka **P. Ż. (1)** (adnotacja 00:02:20 e-protokołu rozprawy z dnia 4 listopada 2015 roku k. 173 akt)

- dokumentów z kart: 6-7, 158-159, 379-383 (korespondencja stron), 35 -42, 111 - 114 (odpis z KRS-u), 43 - 49, 344 - 360 (odpisy aktów notarialnych), 60-83, 105, 107-110 (odpisy ksiąg wieczystych), 100-101 (odpis umowy), 103 (orzeczenia sądowe), 156 - 157, 235, 363 - 378 (oświadczenie), 384 - 392 (informacja organów administracyjnych)
- zeznań stron: powoda **K. L.** (adnotacja 00:02:33 e-protokołu rozprawy z dnia 28 czerwca 2017 roku k. 430 akt) i pozwanego **P. K.** (adnotacja 00:26:58 e-protokołu rozprawy z dnia 28 czerwca 2017 roku k. 430 akt)

Analiza i ocena zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego:

W jego skład w niniejszym postępowaniu weszły dokumenty i to zarówno o charakterze urzędowym, jak i o charakterze prywatnym; zeznania świadka i stron.

A. Dokumenty urzędowe zgromadzone w aktach niniejszego postępowania, a wskazane wyżej w niniejszym uzasadnieniu, tj. m.in. orzeczenia sądowe, uznano za wiarygodne w całości — zostały one sporządzone w odpowiedniej formie przez uprawnione do tego organy i w ramach ich kompetencji (**art. 244 § 1 k.p.c.**, zgodnie z treścią którego...dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone...).

Dokumenty prywatne (o których stanowi przepis **art. 245 k.p.c.**, zgodnie z treścią którego...dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie...) zostały uznane również za wiarygodne — strony nie kwestionowały ich treści i autentyczności, oraz nie znaleziono podstaw, aby podważać ich moc dowodową i wiarygodność z urzędu. Stąd stały się podstawą powyższych ustaleń.

Uznano zatem za wiarygodne wszystkie powołane **wyżej dokumenty urzędowe i dokumenty prywatne**, znajdujące się w aktach tej sprawy. Autentyczność dokumentów prywatnych i urzędowych, jak również prawdziwość treści dokumentów urzędowych nie była kwestionowana przez żadną ze stron w oparciu o treść **art. 232 k.p.c.** w zw. z odpowiednio **art. 252 k.p.c.** i **art. 253 k.p.c.**, nie znaleziono też podstaw do tego, aby uczynić to z urzędu. Tym samym okazały się one istotne dla potrzeb rozstrzygnięcia tego sporu.

Fakt, iż żadna ze stron nie kwestionowała treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

B. W roli świadka w przebiegu tego procesu wystąpił z inicjatywy pozwanego **P. Ż. (2)**.

Zeznaniom w/świadka odmówiono przymiotu wiarygodności, bowiem były one niespójne, nielogiczne i niekonsekwentne, a nadto nie znalazły odzwierciedlenia w pozostałym zgromadzonym w tej sprawie materiale dowodowym. Jak wynika z ich treści nie posiadał on wiedzy na temat wystawienia weksli przez pozwanego, a zatem na temat okoliczności mających zasadnicze znaczenie dla przyjętego rozstrzygnięcia. O braku ich przydatności świadczyło również to, że jego wiedza o wzajemnych zobowiązaniach stron pochodziła głównie od pozwanego, toteż zasadzała się na bezpośrednim źródle, niewątpliwie zainteresowanym wydaniem określonego wyroku. Świadek **P. Ż. (1)** był bezpośrednim świadkiem transakcji związanej z nieruchomością w R., ale także w tym zakresie jego zeznania nie stały się podstawą do dokonywania ustaleń faktycznych w sprawie.

C. Zeznania stron

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2017 roku kierując się treścią przepisu art. 304 k.p.c. - celem ustalenia okoliczności wiążących się z ewentualnymi wzajemnymi zobowiązaniami stron i prowadzonej przez nich współpracy – postanowiono o przeprowadzeniu dowodu z ich przesłuchania.

Zeznania pozwanego należało uznać za niewiarygodne w zasadniczej części. Były one, bowiem, sprzeczne z dokumentami zgromadzonymi w aktach tej sprawy. Utrzymywał on w nich, że nigdy nie był dłużnikiem powoda, jednak z oświadczenia z dnia 4 grudnia 2013 roku jednoznacznie wynika, że pokwitował on odbiór kwoty **50.000,- zł**, która została mu przekazana przez niego. W oświadczeniu tym zobowiązał się też do jej wykorzystania zgodnie z

wcześniej ich ustaleniami oraz do ustanowienia hipoteki na spornej nieruchomości na rzecz powoda. Podczas przesłuchania wskazywał, że miała być ona przekazane jego matce w związku z tym, że powód był jego dłużnikiem pozwanego. Biorąc pod uwagę treść powyższego oświadczenia należało je uznać wręcz za nielogiczne. Ponadto należało zwrócić uwagę na niespójność przedstawionej przez w niniejszym postępowaniu wersji oraz przedstawionych przez powoda w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa. Jak wynika z odpowiedzi na to zawiadomienie, którego treści pozwany nie zaprzecza, w postępowaniu karnym podnosił on, iż to powód wymusił na nim złożenie kilku podpisów in blanco. Natomiast w niniejszym postępowaniu twierdził, że nie wie, w jaki sposób powód znalazł się w posiadaniu weksla in blanco z jego podpisem. Ponadto jego zeznania są w wielu aspektach niespójne i niepełne. W ogóle nie odniósł się w nich do twierdzeń powoda, związanych z planowaną przez nich inwestycją w J.,; wiele kwestii jest przez niego przemilczanych. Były one wiarygodne jedynie w tej części, w której potwierdził on okoliczności wskazywane przez powoda lub wynikające z dokumentów, takie jak np. fakt prowadzenia wspólnych inwestycji, wniesienie nieruchomości w J. jako aportu do w/opisanej spółki oraz sprzedaży uzyskanych przez niego w niej udziałów.

Natomiast zeznania powoda uznano za w pełni wiarygodne. Wskazał on w nich w jaki sposób wyliczył kwotę swojej wierzytelności, przedstawił na tę okoliczność szereg dokumentów wskazując jednocześnie, jakie konkretne inwestycje złożyły się na nią. Wyjaśnił przy tym dlaczego czynił określone inwestycje na nieruchomość w J. oraz jakie były jego ustne ustalenia z pozwanym w tym przedmiocie. Zeznania powoda w zakresie szczegółów transakcji z nim są na tym pełne i przekonywujące, choć w zasadniczym stopniu - sprzeczne z zeznaniami pozwanego i z relacją świadka **P. Ż. (1)**, ale wyłącznie w zakresie w jakim nie obdarzono ich zaufaniem. Również w kwestii wezwania pozwanego do wykupu weksla, faktu przekazywania pieniędzy pozwanemu oraz czynności prawnych, które pozwany podjął w stosunku do nieruchomości w J. po 2013 roku, zeznania powoda znajdują potwierdzenie w zgromadzonych w tej sprawie dokumentach w postaci oświadczeń pozwanego z dnia 3 i 4 grudnia 2013 roku, umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością czy wezwania go do wykupu weksla.

Zważeniu podlegało, co następuje :

Powództwo jest w pełni uzasadnione, a za jego uwzględnieniem przemówiła analiza dowodów zgromadzonych w przebiegu tej sprawy, jak i ocena stanu faktycznego — dokonana przez pryzmat powołanych niżej unormowań. Należało w pełni podzielić argumentację powoda, przedstawioną przez niego w jego pismach procesowych, w szczególności w jego piśmie procesowym z dnia 14 lutego 2017 roku (k. 329-342 akt).

W niniejszym postępowaniu powód domagał się od pozwanego zapłaty kwoty **1.093.280,- zł** wraz z odsetkami od dnia 10 września 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem należności wynikającej z weksla własnego in blanco, który został mu wręczony przez niego. Z uwagi na podniesione przez pozwanego zarzuty, dotyczące nieistnienia zobowiązania, będącego podstawą wystawienia i uzupełnienia weksla in blanco wyjaśnił on, że kwota uwidoczniiona w jego treści stanowi sumę, którą powód wykładał przez 15 lat tytułem planowanej przez nich inwestycji oraz spłaty zobowiązań związanych z opisaną nieruchomością w J.. Pozwany natomiast podnosił, że powód wszedł w posiadanie tego weksla w sposób nielegalny.

Dokonując analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie uznano, iż zarzuty pozwanego okazały się nietrafne i wydany nakaz zapłaty winien zostać utrzymany w mocy.

W rozpoznawanej sprawie wystawiony został weksel własny in blanco, czyli weksel niezupełny w chwili wystawienia, o którym mowa w **art. 10** ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz.U. z 1936 r. Nr 37, poz. 282).

Zgodnie z **art. 47** ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. z 1936 r. Nr 37, poz. 282) - dalej zwaną jako „u.p.w.” - ...kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie... Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali. Takie samo prawo ma każdy dłużnik wekslowy, który weksel wykupił. Dochodzenie sądowe roszczeń przeciw jednemu dłużnikowi nie tamuje dochodzenia przeciw innym dłużnikom, nawet następującym po dłużniku, przeciw któremu w pierw skierowano dochodzenie sądowe.

W doktrynie przyjmuje się, że weksel in blanco inkorporuje przyszłą wierzytelność wekslową, która jest warunkowa i aktualizuje się w razie uzupełnienia weksla w taki sposób, że spełnia on wymagania formalne określone w **art. 1** lub **art. 101** prawa wekslowego. Z wystawieniem weksla in blanco zawsze wiąże się upoważnienie do jego uzupełnienia, wynikające z porozumienia wekslowego, które nie wymaga żadnej szczególnej formy i może być wyrażone w jakikolwiek sposób, a jego interpretacja podlega ogólnym regułom wykładni oświadczeń woli (vide: J. J., „Wybrane zagadnienia prawa wekslowego w orzecznictwie Sądu Najwyższego – weksel in blanco”, Glosa nr 4 z października 2005 roku, por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2004 roku, IV CK 62/03, 66219).

Zgodnie z **art. 10** prawa wekslowego jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla lub akceptantem, a osobą, której ten weksel został wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla, a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. W przypadku, gdy weksel in blanco jest poręczany, umowę zawiera także poręczyciel wekslowy. Wobec faktu, iż w **art. 10** powołanej ustawy zawarte jest stwierdzenie o uzupełnieniu weksla in blanco niezgodnie z zawartym porozumieniem, w deklaracji powinien być wskazany zakres uprawnień wierzyciela do uzupełnienia weksla in blanco.

Zgodnie z ugruntowanym już stanowiskiem doktryny i orzecznictwa w postępowaniu na podstawie weksla własnego, pomimo, iż zobowiązanie z weksla ma charakter abstrakcyjny, dłużnik wekslowy może względem remitenta powołać się na zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego będącego przyczyną wystawienia weksla. W szczególności w odniesieniu do weksla in blanco dłużnik wekslowy może wykazywać, iż weksel ten został wypełniony przez wierzyciela niezgodnie z zawartym porozumieniem. Sytuacja dłużnika w takim procesie jest jednak na skutek wystawienia weksla trudniejsza, bowiem wydanie weksla wierzycielowi stwarza domniemanie istnienia w chwili wydania weksla wierzytelności w wysokości sumy wekslowej i przerzuca w ten sposób ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika, gdy tymczasem w braku weksla dowód istnienia i wysokości wierzytelności obciąża wierzyciela (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 roku, V CSK 21/12, LEX nr 1293972; uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 roku, III CZP 19/66, OSNC 1968/5/79). Powyższa uwaga oznacza, że porozumienie wekslowe może zostać zawarte w każdej, dopuszczalnej przez prawo formie, w szczególności ustawodawca nie wymaga w tym przypadku formy pisemnej w postaci deklaracji wekslowej. Kolejną kwestią, wymagającą podkreślenia, jest istnienie, niespornego w doktrynie, domniemania, że samo wydanie weksla niezupełnego oznacza zawarcie porozumienia w przedmiocie jego uzupełnienia.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy wskazać należało, że w toku tego procesu powód w sposób niepodważalny wykazał, że weksel, który został złożony do akt jej faktycznie pochodził od pozwanego. W szczególności przeprowadzone postępowanie dowodowe w sposób niebudzący wątpliwości uwidoczniło, iż podpis widniejący na przedmiotowym wekslu jako „podpis wystawcy” został złożony przez niego, a składając ten podpis miał on zamiar zaciągnięcia zobowiązania wekslowego i to w dodatku wobec powoda, z którym łączyły go wieloletnie stosunki gospodarcze (od ok. 2000 roku). Nadto pozwany nie udowodnił, aby powód wszedł w posiadanie weksla w sposób niezgodny z prawem - jak podnosił w treści wywiedzionych zarzutów. Przepis **art. 6 k.c.** stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Pozwany nie sprostął obowiązkowi wynikającemu z cytowanego przepisu. Nie przedstawił bowiem żadnych dowodów wskazujących na to, że powód mógłby wejść w posiadanie weksli, które wystawił on w latach 90. w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, poprzestając w tym zakresie jedynie na twierdzeniach. Podniósł tylko, iż na zasadność jego twierdzeń wskazuje okoliczność, że numer dowodu osobistego podany na blankiecie weksla nie odpowiada numerowi dowodu, którym legitymował się w dacie podanej jako data wystawienia weksla, tj. 1 grudnia 2013 roku. Jednakże z okoliczności sprawy wynika wyraźnie, że data wskazana jako data wystawienia weksla jest nieprawidłowa i w istocie stanowi datę jego uzupełnienia. Nie kwestionował on bowiem, że podpis na wekslu jest autentyczny i wnioskuje

na tej podstawie, iż powód musiał uzupełnić weksel in blanco, zawierający jedynie podpis wystawcy, który został wystawiony w czasach, kiedy prowadził działalność gospodarczą, tj. w latach 90. Podkreślenia wymagało, że powyższa nieścisłość została wyjaśniona przez powoda, który wskazał, iż weksel został wystawiony około 2000 roku, a zatem w czasie kiedy pozwany posługiwał się dowodem osobistym o wskazanym w nim numerze. Natomiast data 1 grudnia 2013 roku stanowi w istocie datą uzupełnienia tego weksla przez niego.

W orzecznictwie przyjmuje się, iż datą wystawienia weksla jest wskazana na wekslu, w której weksel został podpisany przez wystawcę. W przypadku weksla niezupełnego in blanco zobowiązanie powstaje jednak już z chwilą złożenia na nim podpisu, a nie dopiero z chwilą jego uzupełnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 roku, I CKN 434/01, LEX 137623). Datą wystawienia weksla in blanco jest zatem data złożenia na nim podpisu przez wystawcę.

Utrwalone w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego przewiduje, że nie powoduje nieważności weksla umieszczenie na nim nieprawdziwej daty wystawienia tj. wcześniejszej lub późniejszej, aniżeli faktyczna data złożenia podpisu przez wystawcę (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1928 roku, I C 474/27, zb. Orz. SN 1928, poz.9). Nieważny będzie jedynie taki weksel, w którym data wystawienia jest późniejsza od daty płatności, bądź zawiera inną niemożliwość (art. 387 § 1 k.c.) jak na przykład wpisanie nieistniejącej daty lub nieistniejącego roku. Rozbieżność ujawniona przez pozwanego i podniesiona w złożonym zarzucie nie skutkuje więc nieważnością analizowanego weksla.

Art. 101 pkt. 6 prawa wekslowego ustanawia wymóg opatrzenia weksla własnego datą wystawienia. Jest to wymóg formalny, zatem weksel byłby nieważny, gdyby takiej daty nie zawierał. Okoliczność, że jest to data nieodpowiadająca rzeczywistemu momentowi wręczenia niezupełnego weksla powodowi nie powoduje jego nieważności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2004 roku, I CK 21/03, niepubl.).

Podsumowując powyższe rozważania uznać należy, iż uzupełnienie weksla datą wystawienia inną, niż rzeczywista data wręczenia weksla in blanco jest błędem i nieprawidłowością, ale nie powodującą nieważności weksla.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że w toku ponownego rozpoznania sprawy ustalono, jakie kwoty zostały rzeczywiście wypłacone pozwanemu przez powoda oraz, że miały one niewątpliwie związek ze stosunkiem podstawowym, który zabezpieczał wystawiony weksel. Nadto nie ulega wątpliwości, że pozwany miał świadomość, iż wystawiane przez niego na rzecz powoda weksle in blanco (łącznie 6 sztuk) stanowią zabezpieczenie roszczeń powoda z tytułu wydatków poniesionych w związku najpierw z nabyciem, a następnie z próbą podniesienia wartości przedmiotowej nieruchomości. W zamian za udzielone pożyczki, nazywane przez powoda ówczesnie „inwestycjami”, miał on uzyskać zwrot wszystkich przekazanych mu kwot, opiewających łącznie na kwotę, stanowiącą wartość przedmiotu niniejszego sporu, a nadto mieć udział w zysku w proporcji 2/3 w stosunku do 1/3 pozwanego. Znalazło to wyraz w ustnych ustaleniach stron, dokonywanych sukcesywnie na przestrzeni lat 2000-2013.

W tym miejscu wskazać należy, że porozumienie wekslowe oznacza porozumienie w przedmiocie ukształtowania przyszłej wierzytelności wekslowej, stanowiące integralną część umowy o wydanie weksla in blanco. W literaturze od dawna wskazuje się, iż prawidłowym uzupełnieniem weksla jest uzupełnienie go przez osobę uprawnioną oraz w sposób zgodny z porozumieniem stron oraz z przyjętymi w obrocie zwyczajami. Cytowany powyżej przepis **art. 10** ustawy Prawo wekslowe doznaje szczególnych ograniczeń w przypadku, gdy należności z tytułu weksla dochodzi pierwszy wekslobiorca – będący jednocześnie kontrahentem z porozumienia wekslowego. W takim przypadku zarzut niezgodnego z porozumieniem uzupełnienia weksla może być podnoszony bez ograniczeń, w tym zakresie **art. 10** ustawy nie stosuje się. **Art. 10** ustawy prawo wekslowe wyznacza natomiast granice skuteczności tego zarzutu względem dalszego nabywcy weksla.

W rozpoznawanej sprawie ma miejsca opisana wyżej sytuacja. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, powód otrzymał weksel in blanco od pozwanego na zabezpieczenie transakcji stron, dotyczących ww nieruchomości. Porozumienie wekslowe dotyczące sposobu wypełnienia weksla, zostało zawarte w formie ustnej, a strony nie spisały deklaracji wekslowej. Z uwagi na te okoliczności był on uprawniony do podnoszenia wszelkich zarzutów, związanych ze stosunkiem podstawowym łączącym strony. Jednakże jak podkreślił w swoim wyroku Sąd

Apelacyjny w Poznaniu - Sąd Okręgowy w Poznaniu przy ponownym rozpoznaniu sprawy winny być zbadać czy ogólnikowo podniesione dotychczas przez pozwanego zarzuty materialnoprawne są zasadne, przy czym – zważywszy na treść dokumentów i przedstawione zapatrywanie prawne - ciężar dowodu spoczywał w tym zakresie na pozwanym.

Nie budzi wątpliwości, że po podniesieniu przez dłużnika wekslowego zarzutów, dotyczących niezgodnego z porozumieniem wekslowym wypełnienia weksla, spór stron przenosi się na grunt stosunku podstawowego, którego zabezpieczenie miał stanowić weksel. Zgodnie z przepisem **art. 6 k.c.**, ciężar udowodnienia niezgodnego z porozumieniem wypełnienia weksla, spoczywa wówczas na, wysuwającym te twierdzenia, pozwanym dłużniku wekslowym. Toteż to on zobowiązany był do wykazania, że suma wekslowa, uzupełniona przez powoda, nie znajduje potwierdzenia w łączącym ich stosunku podstawowym. Jednak, aby mógł on skutecznie podnosić wskazane wyżej okoliczności, powód zobowiązany był do wskazania stosunku podstawowego, z którego wywodzi swoje roszczenie oraz uzasadnienia dochodzonej kwoty co do wysokości. Powód zadośćuczynił temu obowiązкови w piśmie procesowym z dnia 14 lutego 2017 roku, do którego załączył szereg dokumentów, potwierdzających przedstawiony przez niego stan faktyczny. Tym samym powód, będąc wierzycielem wekslowym, wykonał nałożony nań obowiązek, podając z jakiego tytułu domaga się od pozwanego zapłaty oraz przedstawiając w tym zakresie stosowne wyliczenia. Brak wskazania ww. okoliczności uniemożliwiały, lub przynajmniej znacznie utrudniały, pozwanemu podjęcie obrony poprzez wykazanie, że wskazana w wekslu wierzytelność powodowi nie przysługuje bądź też, że przysługuje ona w innej wysokości. Bez wskazania przez powoda tych okoliczności, możliwość powołania się przez pozwanego na stosunek podstawowy pozostałaby w istocie iluzoryczna. Jednakże ponieważ przedstawił on dokładne wyliczenie dochodzonych kwot, które zostało przedstawione w części faktycznej tego uzasadnienia, pozwany mógł podjąć skuteczną obronę, czego nie uczynił. Mimo, że powód wyjaśnił szczegółowo jakich inwestycji miał dokonywać na przedmiotowej nieruchomości, ile ich było i jakie kwoty były przez niego każdorazowo przekazywane pozwanemu, to pozwany nie ustosunkował się w ogóle do jego twierdzeń; nie zawnioskował przy tym żadnych dowodów, z których miałyby wynikać, że weksel został wypełniony niezgodnie z ustnym porozumieniem stron. Nadto powód w sposób niebudzący wątpliwości wykazał z jakich przyczyn posiada więcej weksli własnych in blanco wystawionych przez pozwanego, które również zabezpieczają inwestycje związane z cyt. nieruchomością. W toku niniejszego procesu wskazał on konkretne inwestycje, które zabezpieczał weksel złożony w niniejszej sprawie.

Z uwagi na powyższe - mając na uwadze to, że pozwany bezpodstawnie uchylił się od obowiązku wykazania ogólnikowo podniesionych zarzutów materialnoprawnych brak było podstaw, by je podzielić. W szczególności, mając na uwadze wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego,

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.093.280,-zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2014 roku, a od dnia 1 stycznia 2016 roku za opóźnienie – do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie **I sentencji wyroku**.

Koszty niniejszego postępowania:

o kosztach niniejszego postępowania orzeczono w punkcie **II lit a.-c. sentencji wyroku**.

Objęły one: rozstrzygnięcie o opłacie sądowej od pozwu, o opłacie sądowej od apelacji oraz o koszcie zastępstwa procesowego powoda i pozwanego.

Mając na uwadze fakt, iż powód wygrał niniejszą sprawę w całości, w oparciu o treść **art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.** (zasada odpowiedzialności za wynik sprawy, zasada zwrotu kosztów niezbędnych i celowych), zadecydowano o obciążeniu pozwanego częścią uiszczoną przez powoda opłaty sądowej od pozwu w kwocie **13.666,-zł** oraz opłatą sądową uiszczoną przez niego w całości od apelacji w kwocie **54.664,-zł**; jak również zasądzono od pozwanego na jego rzecz kwotę **19.800,-zł** z tytułu zwrotu kosztu jego procesowego zastępstwa przed Sądem **I i II** instancji. Powyższe ustalono w zakresie kosztów zastępstwa procesowego:

1. za postępowanie przed Sądem I instancji - w oparciu o brzmienie **§ 6 punkt 7** rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (opubl. w Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.), obowiązującego w chwili wytoczenia powództwa, stąd należna powodowi kwota to **7.200,- zł**;

2. za postępowanie apelacyjne przed Sądem II instancji - w oparciu o brzmienie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (opubl. w Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w chwili złożenia przez powoda apelacji (5 stycznia 2016 roku), stąd należna powodowi kwota to 10.800 zł jako 75% stawki minimalnej wynoszącej 14.400 zł;

3. za postępowanie zażaleniowe przed Sądem II instancji - w oparciu o brzmienie **§ 12 ust. 2 pkt 2** w zw. z **§ 6 pkt 5** rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (opubl. w Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.), obowiązującego w chwili wniesienia zażalenia, stąd należna powodowi kwota to **1.800,- zł**.

Nadto kosztem procesowego zastępstwa pozwanego obciążono jego we własnym zakresie. Pozwanego obciążono także kwotą **4.000,- zł** z tytułu części opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której został zwolniony powód. Prawnym wsparciem tego rozstrzygnięcia był przepis art. 113 § 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W punkcie II lit. c sentencji wyroku Sąd odstąpił od obciążania stron pozostałą nie uiszczoną częścią opłaty sądowej.

Zofia Lehmann

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować uzasadnienie;
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikom stron;
3. Proszę przedłożyć za 14 dni od doręczenia lub do postępowania apelacyjnego.

Pn. dnia 6 listopada 2017 roku Zofia Lehmann